

Κερδίζοντας το αδύνατο

ΤΟΥ
ΓΙΑΝΝΗ
ΠΑΛΛΗΚΑΡΗ

Σημείο μιας υπέροχης συνάντησης μεταξύ της πανεπιστημιακής κοινότητας με την αγνή λαϊκή σοφία συνιστά το Πανεπιστήμιο των Ορέων. Μια επιστροφή στο μέλλον του ανθρωπισμού, που μετουσιώνει την πρόθεση σε ουσία και πράξη, με θρησκευτικούς σχεδόν όρους αφοσίωσης, στον άνθρωπο και τον καθημερινό αγώνα του για επιβίωση.

Η διάσταση του «βάθους» της ανθρώπινης σκέψης και της ψυχής έχει χαθεί στον επίπεδο κόσμο της οθόνης, που αδηφάγα καταναλώνει τις ανθρώπινες σχέσεις. Η από χιλιετιών αποκτημένη βιωματική μας γνώση εξασθενεί, υπό το βάρος μιας εφήμερης, αστικού τύπου ευημερίας, που αποδεικνύεται σήμερα ψευδαισθηση.

Το Πανεπιστήμιο των Ορέων, πολύ πριν έρθουν αυτές οι δύσκο-

λες μέρες που βιώνουμε, αφουγκράστηκε την αγωνία των ανθρώπων για επιβίωση και προσέφερε χρόνο και εργασία για να ανασκάψουμε μαζί τις ρίζες και τις μνήμες μας, σ' εκείνο το γλυκό φως που παίζαμε μικροί, αποκτώντας τα πρώτα μας βιώματα.

Είναι ένα κίνημα επανανθρωπισμού, μια πράξη ουσιαστικής και ελπιδοφόρας παρέμβασης στη βάση της κοινωνίας, που αναδεικνύει την επείγουσα ανάγκη των καιρών μας για αλλαγή του προτύπου ευημερίας και επαναπροσδιορισμό της ευτυχίας με ανθρώπινους, αξιακούς και όχι εισοδηματικούς δείκτες.

Επιδιώκει τη βιώσιμη ανάπτυξη των ορεινών περιοχών και όχι μόνο, με ανάκτηση των χαμένων ανθρώπινων σχέσεων και της πολιτισμικής ταυτότητας των μικρών κοινωνιών, που έχουν πολλά να μας διδάξουν.

Ενισχύει την παραδοσιακή οικονομία με μοντέρνα εργαλεία διαχείρισης και ανάπτυξης οικονομικών μικρής κλίμακας, για την αναστολή της υπερεκμετάλλευσης

Το Πανεπιστήμιο των Ορέων χτίζει κοινωνικές γέφυρες προσπαθώντας να ελαχιστοποιήσει τον κοινωνικό αποκλεισμό και τη φτώχεια

του φυσικού πλούτου και την απεξάρτηση από την οικονομία του δανεισμού και των επιδοτήσεων.

Με τον διάλογο και τον συγκεκριμένο της βιωματικής με την επιστημονική γνώση, παρεμβαίνει στην οικονομία, την παιδεία, τον πολιτισμό, την υγεία και υλοποιεί τη διδασκαλία της «παιδείας» της ελάχιστης αναγκαίας κατανάλωσης και του εθελοντισμού.

Η τεχνολογία, η επιστημονικά τεκμηριωμένη γνώση της τυπικής εκπαίδευσης που εκπροσωπεί το αστικό πανεπιστήμιο, συναντά την άτυπη - εμπειρική λαϊκή σοφία και γνώση των «Ορέων», σε μια γονιμοποιητική διαδικασία, στην υπηρεσία του ανθρώπου.

Ιδιαίτερα για την Κρήτη, αποτε-

λεί μια πράξη «ειρηνικής επανάστασης» απέναντι στη βάνουση αλλοίωση της περιβαλλοντολογικής, οικιστικής και πολιτιστικής ταυτότητας του νησιού. Είναι κάλεσμα για συσπείρωση και ειρηνικό αγώνα των ευαισθητοποιημένων και εν αγωνία ευρισκομένων ανθρώπων.

Το Πανεπιστήμιο των Ορέων χτίζει κοινωνικές γέφυρες, προσπαθώντας να ελαχιστοποιήσει τον κοινωνικό αποκλεισμό, τη φτώχεια και την παραβατικότητα, φαινόμενα συγχρονικά της εποχής μας.

Παρεμβαίνει στην οικονομική και ανθρωπιστική κρίση των καιρών μας, αναζητώντας τη γενεσιουργό αιτία των διαλυτικών φαινομένων της κοινωνίας μας, προσφέροντας λύσεις και αναδεικνύοντας το νήμα-νόημα των αξιών του ανθρώπινου μόχθου.

Σήμερα η Ελλάδα γίνεται ένα πρωτότυπο ερευνητικό εργαστήριο μιας προσχεδιασμένης και απάνθρωπης κοινωνικής αλλαγής.

Για να αντισταθούμε, πρέπει πρωταρχικά να ανακαλύψουμε την πραγματική, πανανθρώπινη ταυτότητα της χώρας μας, να

αγκαλιάσουμε ξανά με θαλπωρή το παρελθόν και το μέλλον μας, να σώσουμε τη γλώσσα, την ιστορική συνείδηση, την αξία του χειροποίητου και την πολιτισμική μας ιδιόπροσωπία.

Στα μικρά χωριά της Κρήτης δεν υπήρχαν ποτέ μεγέθη βασιλικών οίκων, αλλά μικροάγιοι του ανθρώπινου πόνου, υστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, που ζούσαν όμως με υπαρξιακή ευδαιμονία και γαλήνια βεβαιότητα.

Μόνο όσοι επιχειρούν το παράλογο μπορούν να κερδίσουν το αδύνατο.

Ας στραφούμε στις μητέρες, τα μικρά παιδιά, τον κόσμο χωρίς αργύρια και χωρίς επιτήρηση. Επειδή στην Κρήτη υψώνεται κανείς ακόπως από τη φύση στην ιστορία και επειδή ο καλύτερος προφήτης είναι εκείνος που αγαπά τον άνθρωπο και όχι εκείνος που σκέφτεται, ας ενωθούμε μέχρι εκεί που συναντούνται οι τέσσερις άνεμοι και συγχέονται όλα τα αρώματα.

Ο κ. Γιάννης Παλλήκαρης είναι καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης.

